

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Oběti Trestných Činů](#) > [Práva Obětí Trestných Činů – Podle Zemí](#) > 2 - Oznámení trestného činu a má práva v průběhu vyšetřování nebo soudního řízení

2 - Oznámení trestného činu a má práva v průběhu vyšetřování nebo soudního řízení

Jak mohu trestný čin oznámit?

Pokud jste se stali obětí trestného činu, můžete to oznámit policii (nebo státnímu zástupci), a to ústně nebo písemně. Můžete také pověřit jinou osobu, aby trestný čin oznámila za vás, pokud bude mít od vás písemné pověření. Písemně vyhotovená a podepsaná plná moc bude přiložena ke spisu k případu.

Trestný čin může místo vás oznámit rovněž váš manžel nebo manželka nebo za rodiče jejich zletilé dítě. V případě nezletilých dětí oznamuje trestný čin zákonný zástupce nebo nezletilý s jeho souhlasem.

Pokud se rozhodnete oznámit trestný čin ústně, musíte se dostavit na policejní stanici. Policista přijímající vaše oznámení o něm sepíše zprávu a požádá vás, abyste ji podepsali. Písemná oznámení rovněž musí být podepsaná.

Oznámení musí obsahovat vaše jméno, povolání, adresu bydliště a podrobný popis toho, co se stalo. Pokud víte, kdo je pachatelem, je třeba uvést jeho jméno v oznámení, jakož i jakékoliv důkazy související s daným incidentem. Během vyšetřování trestného činu můžete poskytnout rovněž dodatečné informace týkající se případu.

Pokud neovládáte rumunský jazyk, můžete oznámení podat v jazyce, kterému rozumíte, a soudní orgány zajistí jeho překlad. V tomto případě můžete také požádat, aby veškerá vám určená předvolání byla vydána v jazyce, kterému rozumíte.

Pokud jste se stali obětí domácího násilí, můžete požádat policejní orgány o vydání dočasného ochranného příkazu nebo požádat o vydání ochranného příkazu soud. V tomto ohledu je třeba vyplnit standardní žádost, která má být předložena soudu příslušnému podle bydliště. Žádost může být podána osobně nebo s vaším souhlasem osobou zastupující sociální služby, které se zabývají domácím násilím, státním zástupcem nebo policistou.

Jak mohu zjistit, jak je daný případ vyřizován?

Po oznámení policejní orgány postoupí případ státnímu zástupci, který mu přidělí jedinečné číslo.

Jakmile jste trestný čin oznámili, můžete si pokrok ve vašem případě kontrolovat tak, že za tímto účelem podáte žádost, v níž uvedete vaši adresu v Rumunsku, e-mailovou adresu nebo adresu elektronické aplikace na zasílání zpráv, kam by vám orgány měly informace zaslat.

Pokud se státní zástupce rozhodne postoupit případ soudu, máte nárok nahlížet do spisu v prostorách soudu během soudního řízení. Kromě toho budete předvoláni, abyste se dostavili k soudu.

Mám nárok na právní pomoc (během vyšetřování nebo soudního řízení)? Za jakých podmínek?

Jste-li poškozeným, máte nárok na právní pomoc nebo zastoupení.

a) Během trestního řízení máte nárok na pomoc právního zástupce dle vašeho výběru, jehož služby uhradíte vy. J Bude-li pachatel odsouzen, budete moci výdaje vzniklé v souvislosti s vaším právním zástupcem vymáhat na pachateli.

b) Pokud si to přejete, můžete se nechat během trestního řízení zastupovat, ledaže by byla vaše přítomnost

povinná nebo by ji státní zástupce, soudce nebo soud případně považoval za nutnou (např. pro účely výslechu).

c) V některých případech může být právní pomoc během trestního řízení poskytována bezplatně:

- pokud má státní zástupce nebo soudce za to, že nejste schopni postarat se o svou vlastní obhajobu a nemáte žádného placeného právního zástupce,
- pokud jste nezletilá osoba a dosud jste nenabyla plnou právní způsobilost (prostřednictvím sňatku nebo z rozhodnutí soudu),
- pokud jste se stali obětí některého z následujících trestných činů: pokus o vraždu, pokus o vraždu s přitěžujícími okolnostmi, újma na zdraví, úmyslné trestné činy mající za následek újmu na zdraví oběti (význam újmy na zdraví je definován v trestním zákoníku), znásilnění, sexuálně motivované násilí, sexuální styk s nezletilou osobou a sexuální korupce nezletilých osob,
- na požádání, pokud manželka či manžel, rodiče nebo osoby, na nichž jste závislí, zemřely v důsledku vraždy nebo vraždy s přitěžujícími okolnostmi nebo v důsledku jiného úmyslného trestného činu,
- na požádání, pokud jste obětí jiných než výše uvedených trestných činů a váš měsíční příjem stanovený na člena rodiny nepřesahuje celostátní hrubou minimální mzdu. Žádost o bezplatnou právní pomoc musí být podána u tribunálu, který je příslušný podle vašeho místa bydliště.

V těchto případech je bezplatná právní pomoc dostupná pouze tehdy, pokud jste trestný čin oznámili policii nebo státnímu zástupci do 60 dnů od spáchání trestného činu, nebo případně 60 dnů od data, kdy jste se o spáchání trestného činu dozvěděli. Pokud jste nemohli trestný čin oznámit, začíná se lhůta 60 dnů počítat od data, kdy pominuly okolnosti, jež vám bránily v oznámení trestného činu.

Pokud si přejete obdržet bezplatnou právní pomoc, musíte státnímu zástupci nebo případně soudu předložit žádost, a tyto orgány následně podniknou požadované kroky. Bezplatná právní pomoc je vám k dispozici až do konce trestního řízení.

Mohu požadovat náhradu výdajů (v souvislosti s účastí na vyšetřování / soudním řízení)? Za jakých podmínek?

Můžete požadovat náhradu vašich soudních výdajů. Soud rozhodne, za jakou část vašich výdajů má být vyplacena náhrada a kým.

Pokud se účastníte jako poškozený nebo jako účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky (je-li vaše občanskoprávní žaloba povolena) a obžalovaný je shledán vinným (dokonce i tehdy, není-li obžalovaný z určitých důvodů odsouzen k výkonu trestu), bude mu nařízeno, aby uhradil vaše soudní výdaje.

Mohu se odvolat, pokud je můj případ uzavřen ještě před tím, než se dostane k soudu?

Pokud se státní zástupce rozhodne, že případ soudu nepostoupí, můžete proti tomuto rozhodnutí podat žádost o opravný prostředek, a to do 20 dnů od obdržení tohoto rozhodnutí. Vaše žádost o opravný prostředek musí být podána nadřízenému státnímu zástupci.

Pokud nadřízený státní zástupce vaši žádost o opravný prostředek zamítne, můžete proti rozhodnutí nadřízeného státního zástupce podat opravný prostředek u soudce přípravného senátu okresního soudu pro danou jurisdikci.

Mohu se účastnit soudního řízení?

Trestního řízení se můžete účastnit následovně:

jako oběť (poškozený)

Pokud jste v důsledku trestného činu utrpěli újmu, můžete se řízení účastnit jako poškozená osoba a máte nárok na řadu procesních práv uvedených níže.

jako svědek

Pokud si nepřejete účastnit se trestního řízení jako poškozený, informujte o tom soudní orgán zabývající se vaším případem, který, bude-li to považovat za nutné, vás přesto může předvolat k výslechu v roli svědka. Pokud jste předvoláni k výslechu v roli svědka, musíte se dostavit a uvést vše, co o daném incidentu víte.

jako účastník uplatňující občanskoprávní nároky

Pokud si přejete žádat odškodnění za škody způsobené trestným činem, stanete se také účastníkem, který v trestním řízení uplatňuje občanskoprávní nároky.

Soudní jednání jsou obecně přístupná veřejnosti a vy se můžete jednání účastnit bez ohledu na vaši úlohu v rámci řízení. Existují-li však pro takové rozhodnutí dostatečné důvody, soud se může rozhodnout pro neveřejné jednání. V tomto případě se můžete jednání účastnit, pouze jste-li poškozeným nebo účastníkem řízení uplatňujícím občanskoprávní nároky.

Vaše přítomnost v soudní síni je povinná pouze tehdy, jste-li předvoláni k výslechu (např. jako svědci).

Jaká je má oficiální úloha v soudním systému? Mohu například být (nebo se rozhodnout být): oběť, svědek, účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky nebo soukromý žalobce?

Pokud jste se stali obětí trestného činu, můžete mít v rámci soudního systému jednu z následujících úloh:

oběť (poškozený)

Pokud jste v důsledku trestného činu utrpěli újmu, můžete se řízení účastnit jako poškozená osoba a máte nárok na řadu procesních práv uvedených níže.

účastník uplatňující občanskoprávní nároky

Pokud si přejete žádat odškodnění za škody způsobené trestným činem, můžete se také stát účastníkem, který v trestním řízení uplatňuje občanskoprávní nároky.

svědek

Pokud si nepřejete účastnit se trestního řízení jako poškozený, informujte o tom soudní orgán zabývající se vaším případem, který, bude-li to považovat za nutné, vás přesto může předvolat k výslechu v roli svědka. V tomto případě budete předvoláni k výslechu a budete požádáni, abyste poskytli podrobné informace týkající se daného incidentu. Vaše přítomnost u výslechu je povinná, kdykoliv jste za tímto účelem předvoláni.

Jaká jsou potom má práva a povinnosti?

Pokud se trestního řízení účastníte jako *poškozený / účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky*, máte řadu procesních práv:

Během trestního vyšetřování:

- Máte nárok žádat odškodnění za škody způsobené trestným činem. Za tímto účelem se musíte stát účastníkem, který v trestním řízení uplatňuje občanskoprávní nároky, nebo podat zvláštní občanskoprávní žalobu. Účastníkem řízení uplatňujícím občanskoprávní nároky se můžete stát v jakékoliv fázi trestního vyšetřování.
Abyste se stali účastníkem řízení uplatňujícím občanskoprávní nároky, musíte o to buď ústně požádat policistu nebo státního zástupce, nebo policistovi či státnímu zástupci řešícímu váš případ předložit písemnou žádost. Žádost by měla upřesňovat, jaké odškodnění požadujete, důvody a související důkazy. Během prvního pohovoru vás státní zástupce nebo policista informuje, že se můžete stát účastníkem řízení uplatňujícím občanskoprávní nároky.
- Máte nárok požadovat náhradu soudních výdajů. Soud rozhodne, za jakou část vašich výdajů má být

vyplacena náhrada a kým.

Pokud se účastníte jako poškozený nebo jako účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky (je-li vaše občanskoprávní žaloba povolena) a obžalovaný je shledán vinným (dokonce i tehdy, není-li obžalovaný z určitých důvodů odsouzen k výkonu trestu), bude mu nařízeno, aby uhradil vaše soudní výdaje.

- Máte nárok obdržet informace o pokroku ve vyšetřování, a pokud se státní zástupce rozhodne nepostoupit případ k soudu, také kopii tohoto rozhodnutí. Za tímto účelem budete muset předložit žádost policistovi nebo státnímu zástupci řešícímu váš případ a uvést poštovní adresu v Rumunsku, e-mailovou adresu nebo adresu elektronické aplikace na zaslání zpráv, kde můžete informace přijmout. Pokud se státní zástupce rozhodne postoupit případ k soudu za účelem soudního řízení, budete předvoláni k soudu.
- Pokud neovládáte rumunský jazyk, máte právo na tlumočnické a překladatelské služby. Pokud nemluvíte rumunsky, bude vám během trestního řízení bezplatně poskytnut tlumočnick.
- Během trestního řízení máte nárok na pomoc právníka. Ve zvláštních případech (např. má-li státní zástupce za to, že nejste schopni postarat se o svou vlastní obhajobu, jste-li nezletilá osoba a dosud jste nenabylí plnou právní způsobilost, jste-li obětí určitých trestných činů, nachází-li se váš příjem pod určitou hranicí atd. - viz odpověď na předchozí otázku), máte nárok na bezplatnou právní pomoc.
- Máte nárok nechat se během trestního řízení zastupovat, ledaže by byla vaše přítomnost povinná nebo by ji státní zástupce, soudce nebo soud případně považoval za nutnou (např. pro účely výslechu).
- Vy nebo váš zástupce máte právo nahlížet do spisu. Nahlížení do vašeho spisu však může podléhat zvláštním pravidlům, o nichž vás informuje podatelna úřadu státního zástupce.
- Máte nárok být policistou nebo státním zástupcem, kteří se zabývají vaším případem, předvoláni k výslechu. Můžete požádat, aby vás během výslechu doprovázel váš právní zástupce, pokud nějakého máte, a osoba dle vašeho výběru, jejíž přítomnost během výslechu můžete považovat za prospěšnou. Soudní orgán může vaši žádost zamítnout pouze na základě dostatečných důvodů.
Pokud oznámíte trestný čin, který byl proti vám spáchán, soudní orgán vás musí neprodleně vyslechnout. Není-li to možné, měli byste být vyslechnuti co nejdříve po oznámení trestného činu.
Jste-li obětí domácího násilí, znásilnění nebo jiných druhů sexuálně motivovaného násilí, špatného zacházení s nezletilými osobami, obtěžování nebo sexuálního obtěžování, jakož i v jakýchkoliv jiných případech, kdy potřebujete ochránit své soukromí, můžete požádat, abyste byli vyslechnuti osobou stejného pohlaví. Soudní orgán může vaši žádost zamítnout pouze na základě dostatečných důvodů.
- Máte nárok předkládat důkazy a jakákoliv jiná tvrzení související s vyřešením případu. Můžete tak učinit během vašeho výslechu nebo ve zvláštní žádosti předložené soudnímu orgánu zabývajícímu se vaším případem.
- Pokud byl pachatel vazebně zadržen a následně propuštěn, máte nárok být informováni o jeho propuštění. Během vašeho prvního výslechu budete o tomto právu uvědomeni a budete dotázáni, zda si přejete být informováni o propuštění pachatele.
- Proti úkonům učiněným v souvislosti s vaším případem můžete podat opravný prostředek. Pokud byly úkony učiněny policistou, žádost o opravný prostředek by měla být předložena státnímu zástupci odpovědnému za váš případ, nebo pokud byly úkony učiněny státním zástupcem odpovědným za váš případ, pak nadřízenému státnímu zástupci.
Pokud podáte opravný prostředek proti rozhodnutí státního zástupce trestní případ uzavřít a vaše žádost je zamítnuta, můžete proti tomuto rozhodnutí podat opravný prostředek u soudce přípravného senátu.

Během soudního řízení:

- Máte nárok žádat odškodnění za škody způsobené trestným činem. Za tímto účelem se musíte stát účastníkem, který v trestním řízení uplatňuje občanskoprávní nároky, nebo podat zvláštní občanskoprávní žalobu.
Pokud jste se trestního vyšetřování účastnili jako účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky, můžete si tento status ponechat i během soudního řízení.
Pokud jste se trestního vyšetřování neúčastnili jako účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky, můžete se i tak stát účastníkem řízení uplatňujícím občanskoprávní nároky, a to před zahájením dokazování. O této skutečnosti budete informováni, až se na základě předvolání dostavíte k prvnímu soudnímu jednání. Chcete-li se stát účastníkem řízení uplatňujícím občanskoprávní nároky, můžete svou žádost předložit ústně u soudu, nebo ji podat písemně. Žádost by měla upřesňovat, jaké odškodnění požadujete, důvody a související důkazy.
- Máte nárok požadovat náhradu soudních výdajů. Soud rozhodne, za jakou část vašich výdajů má být vyplacena náhrada a kým.
Pokud se účastníte jako poškozený nebo jako účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky (je-li vaše

občanskoprávní žaloba povolena) a obžalovaný je shledán vinným (dokonce i tehdy, není-li obžalovaný z určitých důvodů odsouzen k výkonu trestu), bude mu nařízeno, aby uhradil vaše soudní výdaje.

- Pokud neovládáte rumunský jazyk, máte právo na tlumočnické a překladatelské služby. Pokud nemluvíte rumunsky, bude vám během trestního řízení bezplatně poskytnut tlumočnick.
- Během trestního řízení máte nárok na pomoc právníka. Ve zvláštních případech (např. má-li státní zástupce za to, že nejste schopni postarat se o svou vlastní obhajobu, jste-li nezletilá osoba a dosud jste nenabylí plnou právní způsobilost, jste-li obětí určitých trestných činů, nachází-li se váš příjem pod určitou hranicí atd. - viz odpověď na předchozí otázku), máte nárok na bezplatnou právní pomoc.
- Máte nárok nechat se během trestního řízení zastupovat, ledaže by byla vaše přítomnost povinná nebo by ji státní zástupce, soudce nebo soud případně považoval za nutnou (např. pro účely výslechu).
- Vy nebo váš zástupce máte právo nahlížet do spisu. Nahlížení do vašeho spisu však může podléhat zvláštním pravidlům, o nichž vás informuje podatelna soudu.
- Máte nárok být během soudního řízení vyslechnuti. Soud vás předvolá, abyste se dostavili k jednání, kde vám budou položeny otázky týkající se daného trestného činu. Budete rovněž požádáni, abyste popsali vše, co si o daném incidentu pamatujete.
- Máte nárok obžalovanému, svědkům a odborníkům během jejich výslechu klást otázky.
- Máte nárok vznášet námitky a předkládat závěry v souvislosti s trestními záležitostmi v daném případě.
- Máte nárok předkládat důkazy a jakákoliv jiná tvrzení související s vyřešením případu.
- Pokud byl pachatel vazebně zadržen nebo odsouzen k výkonu trestu, máte nárok být informováni o jeho propuštění. Pokud jste o poskytnutí informací o propuštění pachatele nepožádali během vašeho prvního výslechu v rámci trestního vyšetřování, kdy jste byli o tomto právu informováni, můžete o to stále požádat během soudního řízení, a to buď ústně u soudu, nebo písemně.
- Jakmile bude k dispozici rozhodnutí, bude vám oznámeno a máte nárok podat proti němu opravný prostředek.

Poškozený, účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky nebo svědek mají v rámci trestního řízení rovněž řadu povinností vyplývajících z potřeby soudních orgánů zjistit pravdu o daném případě a pohnat pachatele k odpovědnosti:

- Povinnost dostavit se k policistovi, státnímu zástupci nebo soudci, kdykoliv jste předvoláni k učinění prohlášení.
- Povinnost uvést vše, co o daném incidentu víte; měli byste vědět, že pokud před soudními orgány poskytnete nepravdivé informace, můžete být obviněni a odsouzeni za křivou výpověď. Jako manžel či manželka nebo blízký příbuzný obžalovaného můžete odmítnout vypovídat. Odmítnout odpovědět na otázky můžete také tehdy, souvisejí-li tyto otázky s profesním tajemstvím, které musíte zachovávat a kterého se lze ze zákona dovolávat před soudními orgány.
- Povinnost informovat soudní orgány o jakékoliv změně adresy, aby vás mohly předvolat a zasílat vám oznámení týkající se řízení.
- Musíte mít slušné vystupování a musíte ctít vážnost jednání. Jinak může soud nařídit, abyste byli vyvedeni ze soudní síně.

Mají-li soudní orgány za to, že můžete být ohroženi, nebo jste-li obětí určitých trestných činů, které mohou ovlivnit vaše soukromí nebo důstojnost, máte během trestního vyšetřování i soudního řízení nárok na ochranná opatření.

Je pro vás velmi důležité vědět, že pokud mají soudní orgány za to, že byste mohli být vzhledem k informacím, které poskytnete, nebo vzhledem k jiným důvodům ohroženi, nebo že by mohlo být ovlivněno vaše soukromí nebo důstojnost, mohou buď na vaši žádost, nebo ze své vlastní iniciativy přijmout určitá opatření na zjištění vaší ochrany, jako například:

- zajistit dozor nad vaším domovem nebo zajistit dočasné ubytování,
- poskytnout vám nebo členům vaší rodiny doprovod a ochranu během cest,
- zajistit ochranu informací o vaší identitě,
- nejsou-li ostatní opatření dostatečná, nemusíte být u výslechu osobně přítomni a výslech proběhne prostřednictvím audiovizuálních prostředků, při jejichž užití bude zkreslen váš hlas a podoba,
- zajištění toho, že soudní jednání bude během vašeho výslechu neveřejné.

Bude-li to během soudního řízení považováno za nezbytné pro vaši ochranu, může soudce rozhodnout, že jednání by mělo být neveřejné. Můžete rovněž požádat soudce, aby jednání prohlásil za neveřejné.

Kromě toho může soud během soudního řízení zakázat jakékoliv zveřejňování textů, kreseb, fotografií nebo jiných obrazových záznamů, které by mohly odhalit vaši identitu.

Pokud jste svědek, máte rovněž nárok na jiné zvláštní prostředky pro ochranu svědků. Máte-li za to, že vám hrozí nebezpečí, informujte o tom policistu, státního zástupce nebo soudce a poskytněte jim co nejvíce informací.

Mohu v průběhu soudního řízení učinit prohlášení nebo poskytnout důkazy? Za jakých podmínek?

Ano. Pokud jste se rozhodli účastnit se soudního řízení, státní zástupce / policista a soudce vás mohou vyslechnout jakožto poškozeného / účastníka řízení uplatňujícího občanskoprávní nároky.

Státní zástupce nebo policista vás předvolají, abyste se dostavili do prostor policejní stanice / úřadu státního zástupce, abyste mohli být vyslechnuti, a během soudního řízení budete předvoláni k výslechu v rámci řízení.

Jaké informace mi budou v průběhu soudního řízení poskytnuty?

Během trestního vyšetřování můžete obdržet informace o pokroku ve vašem případě a kopii dokumentu podrobně popisujícího rozhodnutí státního zástupce ohledně vhodnosti postoupení vašeho případu k soudu. Za tímto účelem budete muset předložit žádost policistovi nebo státnímu zástupci řešícímu váš případ a uvést poštovní adresu v Rumunsku, e-mailovou adresu nebo adresu elektronické aplikace na zasílání zpráv, kde můžete informace přijmout.

Během soudního řízení budete předvoláni k prvnímu jednání, kde budete informováni, že se můžete stát účastníkem řízení uplatňujícím občanskoprávní nároky. K dalším jednáním už předvoláni nebudete. Tím, že se dostavíte k soudnímu slyšení, nebo že nahlédnete do spisu, získáte informace o pokroku ve vašem případě a o datu konání dalšího jednání. Budete však předvoláni, kdykoliv vás bude nutné vyslechnout.

Po vynesení rozsudku obdržíte jeho kopii.

Pokud neovládáte rumunský jazyk, bude vám zápis o rozhodnutí (zpráva o rozsudku soudu bez rozsáhlého odůvodnění) doručen v jazyce, kterému rozumíte. Odůvodnění vám bude poskytnuto v rumunském jazyce a k jeho překladu můžete použít dostupné překladatelské služby.

Budu moci získat přístup k soudnímu spisu?

Ano, vy nebo váš zástupce můžete nahlížet do spisu. Abyste tak mohli učinit, musíte se dostavit do podatelny úřadu státního zástupce nebo soudu, kde je váš spis uložen, a podat za tímto účelem žádost.

Nahlížení do vašeho spisu však může podléhat zvláštním pravidlům, o nichž vás bude informovat daná podatelna.

Máte nárok obdržet informace o podmínkách a postupu, kterými se řídí přijetí do programu na ochranu svědků.

■ **Poslední aktualizace: 14/08/2025**

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.